

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის სამართო კრება

დადგენილება № 9

2016 წლის 12 სექტემბერი

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული
აკადემიის წესდების დამტკიცება

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის საერთო
კრება ადგენს:

„საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის შესახებ“
საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე“ საქართველოს
კანონის საფუძველზე დამტკიცდეს საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული
აკადემიის წესდება ახალი რედაქციით (დანართი 1).

საქართველოს მეცნიერებათა
ეროვნული აკადემიის პრეზიდენტი
აკადემიკოსი გ. კვესიტაძე

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული
აკადემიის საერთო კრების 2016 წლის
12 სექტემბრის N 9 დადგენილების
დანართი N 1

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის
წესდება

თავი I

ზოგადი დებულებები

1. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია არის საერთაშორისო მნიშვნელობის მიღწევებისა და მაღალი სამეცნიერო ავტორიტეტის მქონე პირთა გაერთიანება, რომელიც არის მემკვიდრე და ტრადიციების გამგრძელებელი უძველესი ქართული განათლებისა და სულიერების კერების – გელათისა და იყალთოს აკადემიებისა. იგი არის საქართველოს მთავრობის მეცნიერული მრჩეველი.

2. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია წარმოადგენს წევრობაზე დაფუძნებულ საჯარო სამართლის იურიდიულ პირს, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის უფლებამონაცვლეს, რომლის წევრები არიან აკადემიის ნამდვილი წევრები (აკადემიკოსები), აკადემიის წევრ-კორესპონდენტები, საპატიო აკადემიკოსები და აკადემიის უცხოელი წევრები.

(ცვლილება: აკადემიის საერთო კრების 2016 წლის 12 სექტემბრის N 9 დადგენილება).

3. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია თავის საქმიანობაში ხელმძღვანელობს საქართველოს კონსტიტუციით, საქართველოს კანონით „საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის შესახებ“, საქართველოს კანონმდებლობითა და აკადემიის წესდებით.

4. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია არის თვითმართვადი სამეცნიერო დაწესებულება, რომელიც დამოუკიდებლად ამტკიცებს თავის წესდებას, განსაზღვრავს თავის სტრუქტურას, წყვეტს სამეცნიერო-ორგანიზაციულ, საკადრო, ეკონომიკურ და საერთაშორისო თანამშრომლობის საკითხებს.

თავი II

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის
მიზნები და ამოცანები

1. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის მიზნებია:

ა) საქართველოში მეცნიერების განვითარების ხელშეწყობა;

ბ) ფუნდამენტური და გამოყენებითი ხასიათის კვლევების წარმოება და ხელშეწყობა;

(ცვლილება: აკადემიის საერთო კრების 2016 წლის 12 სექტემბრის N 9 დადგენილება).

გ) სახელმწიფო ენებზე ზრუნვა და ამ ენებზე სამეცნიერო ტერმინოლოგიის სრულყოფა;

(ცვლილება: აკადემიის საერთო კრების 2016 წლის 12 სექტემბრის N 9 დადგენილება).

დ) ქვეყანაში მეცნიერების განვითარების პროგნოზირება. მსოფლიო მეცნიერების უახლეს მიღწევებზე დაყრდნობით სახელმწიფო პრიორიტეტების შესახებ წინადადებათა შემუშავება და შესაბამისი რეკომენდაციების მთავრობაში წარდგენა;

ე) ქვეყანაში წარმოებული მეცნიერული კვლევის შედეგების ექსპერტიზა;

ვ) მეცნიერული მიღწევების საზოგადოებისთვის გაცნობა და საქართველოს მეცნიერთა მიერ მოპოვებული მიღწევების საერთაშორისო ასპარეზზე წარმოჩენა.

2. თავისი მიზნების განსახორციელებლად საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია:

ა) ეწევა სამეცნიერო-კვლევით და ექსპერტული ხასიათის საქმიანობას, რისთვისაც საჭიროების შემთხვევაში ქმნის სათანადო სტრუქტურულ ერთეულებს;

ბ) განიხილავს და აფასებს საქართველოს უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებებისა და სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტების (გარდა საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – ტექნოლოგიური ინსტიტუტისა) სამეცნიერო საქმიანობის ამსახველ წლიურ ანგარიშებსა და დასრულებულ სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოებს, რისთვისაც უფლებამოსილია ამ ორგანიზაციებისაგან გამოითხოვოს საჭირო დამატებითი ინფორმაცია და შეფასებები აცნობოს ამავე ორგანიზაციებს, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსა და მეცნიერების განვითარების ფონდებს;

გ) ატარებს სამეცნიერო კვლევების ექსპერტიზას, აწყოებს სამეცნიერო დისკუსიებს, სიმპოზიუმებსა და კონფერენციებს;

დ) გამოსცემს ბეჭდვით და ელექტრონულ სამეცნიერო ჟურნალებსა და სხვა პერიოდულ გამოცემებს, ახორციელებს სამეცნიერო ლიტერატურის საერთაშორისო გაცვლას;

ე) ეწევა სამეცნიერო მიღწევათა და მეცნიერული მემკვიდრეობის პოპულარიზაციას; ატარებს საჯარო ლექციებს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში;

ვ) აარსებს და ანიჭებს პრემიებს მეცნიერებისა და ტექნოლოგიების დარგში მნიშვნელოვანი სამეცნიერო სამუშაოების წარმოსაჩენად;

ვ¹) აწესებს სტიპენდიებს და წარმატებულ მეცნიერებს, რომლებიც აკადემიის წევრები არ არიან, ირჩევს აკადემიის სტიპენდიატებად;

ზ) უფლებამოსილია გახდეს საერთაშორისო სამეცნიერო ორგანიზაციების წევრი; ამყარებს კავშირებს მსოფლიოს წამყვან მეცნიერებთან და სამეცნიერო ცენტრებთან;

თ) კოორდინაციას უწევს სამეცნიერო დაწესებულებების კვლევით საქმიანობას;

ი) ქმნის კომისიებს მეცნიერებისა და ტექნოლოგიების სხვადასხვა დარგში;

კ) უფლებამოსილი პირის წერილობითი მიმართვის საფუძველზე ინახავს მეცნიერებისა და კულტურის მოღვაწეთა პირად არქივებს, რომლებიც ფასეულია საქართველოს ისტორიისათვის;

ლ) დარგების მიხედვით ანიჭებს წლის საუკეთესო სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულების ტიტულს და გასცემს ჯილდოებს;

მ) ახორციელებს აკადემიის ამოცანებთან დაკავშირებულ სხვა, მათ შორის დამხმარე ეკონომიკურ საქმიანობას კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

(*ცვლილება: აკადემიის საერთო კრების 2016 წლის 12 სექტემბრის N 9 დადგენილება*).

თავი III

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის წევრები და აკადემიის სტიპენდიატები

1. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ნამდვილი წევრების (აკადემიკოსების) საერთო რაოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს სამოცდაათს.

2. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ნამდვილ წევრად (აკადემიკოსად) შეიძლება აირჩეს საქართველოს მოქალაქე, საქართველოში მოღვაწე, მაღალი სამეცნიერო ავტორიტეტის მქონე მეცნიერი, რომელსაც საერთაშორისო დონის წვლილი აქვს შეტანილი მეცნიერების განვითარებაში.

3. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის საპატიო აკადემიკოსად შეიძლება აირჩეს საქართველოს მოქალაქე, საყოველთაოდ აღიარებული მოღვაწე, რომელსაც დიდი წვლილი აქვს შეტანილი საქართველოს მეცნიერების ან/და კულტურის განვითარებაში.

4. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის უცხოელ წევრად შეიძლება აირჩეს გამოჩენილი მეცნიერი და საზოგადო მოღვაწე – უცხო ქვეყნის მოქალაქე.

5. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის სტიპენდიატად შეიძლება აირჩეს დოქტორის აკადემიური ხარისხის ან მასთან გათანაბრებული სამეცნიერო ხარისხის მქონე პირი, რომელიც საერთაშორისო დონეზე აღიარებული სამეცნიერო ნაშრომების ავტორია.

6. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის სტიპენდიატად არ შეიძლება აირჩეს პირი, რომლის ასაკი 50 წელს აღემატება. იგი უნდა იყოს საქართველოს მოქალაქე და მოღვაწეობდეს საქართველოში. პირი აკადემიის სტიპენდიატად აირჩევა 5 წლის ვადით. ერთი და იმავე პირის აკადემიის სტიპენდიატად არჩევა შეიძლება მხოლოდ ორჯერ.

7. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის წევრ-კორესპონდენტებისა და აკადემიის სტიპენდიატების საერთო რაოდენობა ორმოცს არ უნდა აღემატებოდეს.

(ცვლილება: აკადემიის საერთო კრების 2016 წლის 12 სექტემბრის N 9 დადგენილება).

თავი IV

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის მართვის პრინციპები და მართვის ორგანოები

1. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის მართვა ხორციელდება არჩევი-
თობის, დემოკრატიულობისა და გამჭვირვალობის პრინციპებზე დაყრდნობით.

2. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნულ აკადემიას მართავენ:

- ა) აკადემიის საერთო კრება
- ბ) აკადემიის პრეზიდიუმი
- გ) აკადემიის პრეზიდენტი

3. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდენტისა და აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტის თანამდებობები აკადემიის ადმინისტრაციული თანამდებობებია.

4. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ადმინისტრაციულ თანამ-
დებობაზე არ შეიძლება აირჩეს პირი, რომლის ასაკი 70 წელს აღემატება.

(ცვლილება: აკადემიის საერთო კრების 2016 წლის 12 სექტემბრის N 9 დადგენილება).

თავი V

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის საერთო კრება

1. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის მართვის უმაღლესი ორგანოა აკადემიის საერთო კრება, რომლის მუშაობაში ხმის უფლებით მონაწილეობენ საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ნამდვილი წევრები (აკადემიკოსები) და აკადემიის წევრ-კორესპონდენტები, ხოლო სათათბირო ხმის უფლებით – საპატიო აკადემიკოსები, საქარ-
თველოში მყოფი აკადემიის უცხოელი წევრები და აკადემიის სტიპენდიატები.

(ცვლილება: აკადემიის საერთო კრების 2016 წლის 12 სექტემბრის N 9 დადგენილება).

2. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის საერთო კრება:

ა) ამტკიცებს აკადემიის წესდებებსა და აკადემიის სტრუქტურას აკადემიის ნამდვილი წევრების (აკადემიკოსების) და აკადემიის წევრ-კორესპონდენტების სიითი შემადგენლობის (შემდგომ – სიითი შემადგენლობის) უმრავლესობით;

ბ) განსაზღვრავს აკადემიის საქმიანობის ძირითად მიმართულებებს;

გ) საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ნამდვილი წევრებისაგან (აკადე-
მიკოსებისაგან) ირჩევს აკადემიის პრეზიდენტს, აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტს, აკადემიის აკა-
დემიკოს-მდივანს, აკადემიის სამეცნიერო განყოფილებათა (შემდგომ – განყოფილება) აკადემიკოს-მდივნებს და აკადემიის პრეზიდიუმის სხვა წევრებს ფარული კენჭისყრით, სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით, ხუთი წლის ვადით;

დ) ვადამდე გამოიწვევს აკადემიის პრეზიდიუმის წევრებს ფარული კენჭისყრით, სიითი შემადგენლობის 3/5-ით;

ე) იხილავს და ამტკიცებს აკადემიის წლიურ ანგარიშს და წარადგენს დასაბუთებულ მოთხოვნას მომავალი წლის საბიუჯეტო დაფინანსებაზე;

ვ) ირჩევს აკადემიის ნამდვილ წევრებს (აკადემიკოსებს), საპატიო აკადემიკოსებს, აკადემიის უცხოელ წევრებსა და აკადემიის სტიპენდიატებს;

ზ) იხილავს სამეცნიერო ეთიკასთან დაკავშირებულ საკითხებს.

(*ცვლილება: აკადემიის საერთო კრების 2016 წლის 12 სექტემბრის N 9 დადგენილება*).

3. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის საერთო კრება მოიწვევა საჭიროებისამებრ, მაგრამ წელიწადში ორჯერ მაინც. საერთო კრების მოწვევა სავალდებულოა, თუკი ამას ითხოვს ხმის უფლების მქონე წევრთა ერთი მესამედი მაინც.

4. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის საერთო კრება უფლებამოსილია, თუ მას ესწრება ხმის უფლების მქონე წევრთა საერთო რაოდენობის არანაკლებ სამი მეხუთედი.

5. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის საერთო კრებას იწვევს და თავმჯდომარეობს აკადემიის პრეზიდენტი, ხოლო მისი არყოფნის შემთხვევაში აკადემიის პრეზიდენტის მოვალეობის შემსრულებელი.

6. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის საერთო კრება გადაწყვეტილებებს იღებს სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც საკითხი უნდა გადაწყდეს კვალიფიციური უმრავლესობით (სიითი შემადგენლობის არანაკლებ სამი მეხუთედისა).

(*ცვლილება: აკადემიის საერთო კრების 2016 წლის 12 სექტემბრის N 9 დადგენილება*).

თავი VI

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდიუმი

1. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდიუმი შედგება აკადემიის პრეზიდენტისაგან, აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტისაგან, აკადემიის აკადემიკოს-მდივნისაგან, განყოფილებათა აკადემიკოს-მდივნებისაგან და აკადემიის საერთო კრების მიერ განსაზღვრული სხვა წევრებისაგან, რომელთა რაოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს ხუთს.

აკადემიის პრეზიდიუმის სხვა წევრების შერჩევისა და არჩევის წესი რეგულირდება ამ წესდებითა და საერთო კრების მიერ დამტკიცებული დროებითი დებულებით.

2. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდიუმი ასრულებს აკადემიის საერთო კრების დადგენილებებს და აკადემიის საერთო კრებებს შორის პერიოდში ხელმძღვანელობს აკადემიის საქმიანობას.

3. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდიუმი ანგარიშვალდებულია აკადემიის საერთო კრების წინაშე.

4. აკადემიის პრეზიდიუმის წევრებს შორის მოვალეობებსა და ფუნქციებს აკადემიის პრეზიდიუმის წევრებთან შეთანხმებით ანაწილებს აკადემიის პრეზიდენტი და ამტკიცებს აკადემიის პრეზიდიუმი.

5. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდიუმთან შეიძლება არსებობდეს სამეცნიერო კომიტეტები, კომისიები და სამეცნიერო საზოგადოებები.

6. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდიუმი:

ა) ამყარებს სამეცნიერო კონტაქტებს დარგობრივ მეცნიერებათა აკადემიებთან და უცხოეთის მეცნიერებათა აკადემიებთან, აგრეთვე სხვა სამეცნიერო დაწესებულებებთან;

ბ) იწვევს სამეცნიერო სესიებს, კონფერენციებს, თათბირებსა და სიმპოზიუმებს; ანიჭებს საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის სახელობით პრემიებს მნიშვნელოვანი მეცნიერული შრომებისათვის და გამოგონებებისათვის, აგრეთვე საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრემიებს ახალგაზრდა მეცნიერთა და უმაღლესი სასწავლებლების სტუდენტთა საუკეთესო მეცნიერული ნაშრომებისათვის;

გ) წარუდგენს საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის საქმიანობის წლიურ ანგარიშს აკადემიის საერთო კრებას განსახილველად და დასამტკიცებლად;

დ) საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის სამეცნიერო განყოფილებათა მიერ წარმოდგენილი დასკვნების საფუძველზე შეფასებას აძლევს საქართველოს უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების, სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტების სამეცნიერო საქმიანობის წლიურ ანგარიშებს და დასრულებულ სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოებს.

თავის მოსაზრებებს აცნობს ამ ორგანიზაციებს, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს და მეცნიერების განვითარების ფონდებს;

ე) ამტკიცებს აკადემიასთან არსებული სტრუქტურული ერთეულების დებულებებს;

ვ) საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდენტის წარდგინებით ამტკიცებს აკადემიასთან არსებული სტრუქტურული ერთეულების ხელმძღვანელებს;

ზ) ამტკიცებს აკადემიის პერიოდულ გამოცემათა სარედაქციო კოლეგიებისა და საბჭოების შემადგენლობებსა და დებულებებს;

თ) ამტკიცებს გამოჩენილ მეცნიერთა აკადემიური სახელობითი პრემიების მინიჭების სანიმუშო დებულებას;

ი) ამტკიცებს სამეცნიერო განყოფილების საერთო კრების მიერ ფარული კენჭისყრით არჩეულ განყოფილების სწავლულ მდივანს.

7. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდიუმს ემსახურება ადმინისტრაციული აპარატი; ადმინისტრაციული აპარატის დებულებას და შინაგანაწესს ამტკიცებს აკადემიის პრეზიდიუმი.

(ცვლილება: აკადემიის საერთო კრების 2008 წლის 16 დეკემბრის N11 დადგენილება, 2016 წლის 12 სექტემბრის N 9 დადგენილება).

თავი VII საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდენტი

1. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდენტი არის აკადემიის სრულუფლებიანი წარმომადგენელი როგორც ქვეყნის შიგნით, ისე მის ფარგლებს გარეთ. იგი პასუხს აგებს აკადემიის საქმიანობის წარმართვაზე. აკადემიის პრეზიდენტი იმავდროულად არის აკადემიის პრეზიდიუმის თავმჯდომარე.

2. აკადემიის პრეზიდენტს აკადემიის ნამდვილ წევრთაგან (აკადემიკოსთაგან) ირჩევს აკადემიის საერთო კრება, 5 წლის ვადით, ფარული კენჭისყრით, სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით.

ერთი და იმავე პირის აკადემიის პრეზიდენტად არჩევა შეიძლება ზედიზედ მხოლოდ ორჯერ.

3. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდენტის კანდიდატურის წამოყენების უფლება აქვთ აკადემიის პრეზიდიუმს, განყოფილებებს, აკადემიის წევრთა ჯგუფებსა და ცალკეულ წევრებს.

4. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდენტი:

ა) წარუდგენს საერთო კრებას აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტობის, აკადემიის აკადემიკოს-მდივანობის და პრეზიდიუმის სხვა წევრობის კანდიდატებს;

ბ) იწვევს და თავმჯდომარეობს აკადემიის საერთო კრებებსა და პრეზიდიუმის სხდომებს;

გ) განკარგავს აკადემიის ფინანსებს.

(ცვლილება: აკადემიის საერთო კრების 2016 წლის 12 სექტემბრის N 9 დადგენილება).

თავი VIII საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის სტრუქტურა

1. აკადემიის სტრუქტურას განსაზღვრავს აკადემიის პრეზიდიუმი და ამტკიცებს აკადემიის საერთო კრება.

2. აკადემიის ძირითადი სტრუქტურული ერთეულია განყოფილება, რომელიც აერთიანებს შესაბამისი სამეცნიერო პროფილის აკადემიის ნამდვილ წევრებს (აკადემიკოსებს), აკადემიის წევრ-კორესპონდენტებს და აკადემიის სტიპენდიატებს. განყოფილებას ხელმძღვანელობს განყოფილების აკადემიკოს-მდივანი.

3. „მეცნიერების, ტექნოლოგიებისა და მათი განვითარების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-10 მუხლის შესაბამისად, სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულების თხოვნისა და საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდიუმის თანხმობის შემთხვევაში ამ სამეცნიერო დაწესებულების აკადემიის სტრუქტურული ერთეულის ფორმით ჩამოყალიბება შესაძლებელია, თუ საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ მიღებულია გადაწყვეტილება მისთვის ქონების გადაცემის შესახებ.

4. განყოფილებებისა და აკადემიის სხვა სტრუქტურული ერთეულების უფლებამოსილებანი, აგრეთვე მათი ხელმძღვანელების არჩევისა და დანიშვნის წესი განისაზღვრება ამავე წესდებით, აკადემიის პრეზიდიუმის მიერ დამტკიცებული შესაბამისი დებულებებითა და აკადემიის შინაგანაწესით.

(ცვლილება: აკადემიის საერთო კრების 2016 წლის 12 სექტემბრის N 9 დადგენილება).

თავი IX

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის განყოფილება

1. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ძირითადი სამეცნიერო-ორგანიზაციული ერთეულია განყოფილება, რომელსაც ხელმძღვანელობს საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის განყოფილების აკადემიკოს-მდივანი.

განყოფილება საქმიანობას წარმართავს აკადემიის პრეზიდიუმის მიერ დამტკიცებული დებულებით.

(ცვლილება: აკადემიის საერთო კრების 2008 წლის 16 დეკემბრის N 11 დადგენილება, 2016 წლის 12 სექტემბრის N 9 დადგენილება).

2. განყოფილების უმაღლესი ორგანოა განყოფილების საერთო კრება.

(ცვლილება: აკადემიის საერთო კრების 2016 წლის 12 სექტემბრის N 9 დადგენილება).

3. განყოფილების საერთო კრება ფარული კენჭისყრით შეარჩევს აკადემიის ნამდვილ წევრთაგან განყოფილების აკადემიკოს-მდივნის კანდიდატურას, რომელსაც წარუდგენს აკადემიის საერთო კრებას ასარჩევად.

განყოფილების საერთო კრება ფარული კენჭისყრით ირჩევს განყოფილების სწავლულ მდივანს ხუთი წლით ვადით.

(ცვლილება: აკადემიის საერთო კრების 2008 წლის 16 დეკემბრის N11 დადგენილება, 2016 წლის 12 სექტემბრის N 9 დადგენილება).

4. განყოფილება აყალიბებს მეცნიერების და ტექნოლოგიების დარგობრივ კომისიებს (შემდგომში დარგობრივ კომისიებს) და განყოფილების საერთო კრება ფარული კენჭისყრით ირჩევს დარგობრივი კომისიების თავმჯდომარეებს აკადემიის წევრთაგან.

5. განყოფილება:

(ცვლილება: აკადემიის საერთო კრების 2016 წლის 12 სექტემბრის N 9 დადგენილება).

ა) ისმენს და ამტკიცებს განყოფილების მუშაობის ანგარიშს;

ბ) იხილავს მეცნიერების შესაბამისი დარგების პრიორიტეტული მიმართულებების განვითარების საკითხებს და სათანადო წინადადებებს წარუდგენს აკადემიის პრეზიდიუმს;

(ცვლილება: აკადემიის საერთო კრების 2016 წლის 12 სექტემბრის N 9 დადგენილება).

გ) ექსპერტიზას უწევს საქართველოს სამეცნიერო და საგანმანათლებლო დაწესებულებების საქმიანობის წლიურ სამეცნიერო ანგარიშებს და შესაბამის დასკვნას წარუდგენს აკადემიის პრეზიდიუმს;

(ცვლილება: აკადემიის საერთო კრების 2016 წლის 12 სექტემბრის N 9 დადგენილება).

დ) კოორდინაციას უწევს შესაბამისი სამეცნიერო დაწესებულებების საქმიანობას;

ე) აყალიბებს საექსპერტო კომისიებს საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის სახელობითი პრემიების მისანიჭებლად;

ვ) წარუდგენს საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდიუმს წინადადებებს სახელობითი პრემიების მინიჭების თაობაზე. აკადემიის პრეზიდიუმის სათანადო

გადაწყვეტილების შემთხვევაში აყალიბებს საექსპერტო კომისიებს შემოსული განცხადებების განსახილველად;

ზ) კოორდინირებას უწევს გამოჩენილ მეცნიერთა სახელობითი პრემიების მისანიჭებლად შექმნილი საექსპერტო კომისიების საქმიანობას, იხილავს მათი მუშაობის შედეგებს და განყოფილების საერთო კრებაზე განხილულ მასალებს დასამტკიცებლად წარუდგენს აკადემიის პრეზიდიუმს;

(ცვლილება: აკადემიის საერთო კრების 2016 წლის 12 სექტემბრის N 9 დადგენილება).

თ) იხილავს სამეცნიერო სესიების, კონფერენციებისა და თათბირების მოწყობის საკითხებს და სათანადო წინადადებებს წარუდგენს აკადემიის პრეზიდიუმს;

(ცვლილება: აკადემიის საერთო კრების 2016 წლის 12 სექტემბრის N 9 დადგენილება).

ი) შეარჩევს საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ნამდვილი წევრობისა (აკადემიკოსობისა) და სტიპენდიატობის კანდიდატებს.

(ცვლილება: აკადემიის საერთო კრების 2016 წლის 12 სექტემბრის N 9 დადგენილება).

6. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის განყოფილების აკადემიკოს-მდივანი:

(ცვლილება: აკადემიის საერთო კრების 2016 წლის 12 სექტემბრის N 9 დადგენილება).

ა) ხელმძღვანელობს განყოფილებას და არის განყოფილების სრულუფლებიანი წარმომადგენელი აკადემიის პრეზიდიუმში;

(ცვლილება: აკადემიის საერთო კრების 2016 წლის 12 სექტემბრის N 9 დადგენილება).

ბ) იწვევს და თავმჯდომარეობს განყოფილების საერთო კრებას.

7. განყოფილების დარგობრივი კომისიების მიზნებია:

ა) მეცნიერებისა და ტექნოლოგიების სფეროში მოპოვებული საერთაშორისო დონის შედეგების გაანალიზება, რეკომენდაციების შემუშავება და მათი წარდგენა განყოფილების სხდომაზე განსახილველად;

ბ) საქართველოში ჩატარებული სამეცნიერო-ტექნოლოგიური კვლევების წლიური ანგარიშებისა და ცალკეული სამეცნიერო ნაშრომების ექსპერტიზა და შესაბამისი დასკვნის წარდგენა განყოფილების სხდომაზე განსახილველად;

გ) დარგების მიხედვით წლის საუკეთესო კვლევითი ჯგუფების გამოვლენა და სათანადო წინადადებების წარდგენა განყოფილების სხდომაზე განსახილველად; საუკეთესო კვლევითი კოლექტივის შერჩევა ხდება განყოფილების მიერ შემუშავებული კრიტერიუმების საფუძველზე.

(ცვლილება: აკადემიის საერთო კრების 2016 წლის 12 სექტემბრის N 9 დადგენილება).

თავი X

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ნამდვილი წევრის (აკადემიკოსის), საპატიო აკადემიკოსის, აკადემიის უცხოელი წევრისა და აკადემიის სტიპენდიატის არჩევა

1. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ნამდვილი წევრებისა (აკადემიკოსების) და სტიპენდიატების არჩევნები ტარდება ამ წესდებისა და პრეზიდიუმის მიერ დამტკიცებული დროებითი დებულების საფუძველზე.

2. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ნამდვილ წევრთა (აკადემიკოსთა) და აკადემიის სტიპენდიატთა არჩევნები ეწყობა განთავისუფლებულ ვაკანსიებზე, პრეზიდიუმის მიერ დამტკიცებული სპეციალობების მიხედვით. არჩევნების ჩატარების ვადებს განსაზღვრავს საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდიუმი.

3. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდიუმის განცხადება აკადემიის ნამდვილ წევრთა (აკადემიკოსთა) არჩევნების ჩატარების შესახებ ქვეყნდება არჩევნებამდე არა უგვიანეს სამი თვისა პრესასა და აკადემიის ვებ-გვერდზე.

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდიუმის განცხადება სტიპენდიატთა არჩევნების ჩატარების შესახებ ქვეყნდება არჩევნებამდე არა უგვიანეს ორი თვისა.

4. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ნამდვილი წევრობისა (აკადემიკოსობის) და სტიპენდიატობის კანდიდატთა წამოყენების უფლება აქვთ: საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის წევრებს, სამეცნიერო დაწესებულებებს, სახელმწიფო უმაღლეს სასწავლებლებსა და სამეცნიერო საზოგადოებებს.

დასახელებულ კანდიდატთა მონაცემები რეგისტრაციისა და არჩევნებში მონაწილეობის მიღების მიზნით, წერილობით ეცნობება აკადემიის პრეზიდიუმს, არჩევნების შესახებ განცხადების გამოქვეყნების დღიდან ერთი თვის ვადაში.

არჩევნებში მონაწილე საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ნამდვილი წევრობის (აკადემიკოსობის) კანდიდატთა სია, რომლებიც რეგისტრაციაში არიან გატარებული, ქვეყნდება არჩევნების ჩატარებამდე არა უგვიანეს ერთი თვისა.

არჩევნებში მონაწილე სტიპენდიატობის კანდიდატთა სია, რომლებიც რეგისტრაციაში არიან გატარებულნი, ქვეყნდება არჩევნების ჩატარებამდე არა უგვიანეს ოცი დღისა.

5. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ნამდვილ წევრსა (აკადემიკოსსა) და აკადემიის სტიპენდიატს ირჩევს აკადემიის საერთო კრება, იმ კანდიდატთაგან, რომლებიც შეირჩევა აკადემიის განყოფილებათა მიერ.

აკადემიაში მიმდინარე არჩევნებისას, საჭიროების შემთხვევაში, პრეზიდიუმის სათანადო დადგენილებით ცალკეულ განყოფილებებს შეუძლიათ ჩაატარონ გაერთიანებული კრება, ამ განყოფილებებისათვის გამოყოფილი ყველა ვაკანსიის დასაკავებლად.

6. აკადემიის ნამდვილი წევრობის (აკადემიკოსობის) კანდიდატთა არჩევნებისას განყოფილებაში ხმის უფლებით სარგებლობენ აკადემიის ნამდვილი წევრები (აკადემიკოსები).

აკადემიის სტიპენდიატობის კანდიდატთა არჩევნებისას განყოფილებაში ხმის უფლებით სარგებლობენ საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ნამდვილი წევრები (აკადემიკოსები) და წევრ-კორესპონდენტები.

7. განყოფილება უფლებამოსილია მოაწყოს აკადემიის ნამდვილი წევრობის (აკადემიკოსობის) კანდიდატთა შერჩევა, თუ სხდომას ესწრება განყოფილების ნამდვილ წევრთა (აკადემიკოსთა) სიითი შემადგენლობის სულ მცირე სამი მეხუთედი; სტიპენდიატობის კანდიდატთა შერჩევისთვის – თუ შერჩევას ესწრება ამ განყოფილების აკადემიის ნამდვილ წევრთა (აკადემიკოსთა) და წევრ-კორესპონდენტთა სიითი შემადგენლობის სულ მცირე სამი მეხუთედი.

შენიშვნა: განყოფილების წევრთა სიით შემადგენლობაში არ ჩაითვლებიან საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის აკადემიკოსები და წევრ-კორესპონდენტები, რომლებიც არჩევნების დროს საზღვარგარეთ იმყოფებიან მივლინებით, აგრეთვე საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის აკადემიკოსები და წევრ-კორესპონდენტები, რომელთა შესახებ მიღებულია საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდიუმის სპეციალური გადაწყვეტილება, ჯანმრთელობის მდგომარეობის გამო შერჩევაში მონაწილეობისაგან მათი განთავისუფლების შესახებ.

8. განყოფილება საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ნამდვილი წევრობისა (აკადემიკოსობის) და სტიპენდიატობის კანდიდატებს შეარჩევს ფარული კენჭისყრით.

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ნამდვილი წევრობის (აკადემიკოსობის) კანდიდატებად ჩაითვლებიან ის პირები, რომლებიც მიიღებენ ამ განყოფილების აკადემიკოსთა სიითი შემადგენლობის ხმათა უმრავლესობას, მაგრამ არანაკლებ სამი მეხუთედისა.

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის სტიპენდიატობის კანდიდატებად ჩაითვლებიან ის პირები, რომლებიც მიიღებენ ამ განყოფილების აკადემიკოსთა და წევრ-

კორესპონდენტთა სიითი შემადგენლობის ხმათა უმრავლესობას, მაგრამ არანაკლებ სამი მეხუთედისა.

9. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ნამდვილი წევრების (აკადემიკოსების) არჩევნებისას აკადემიის საერთო კრებაზე ხმის უფლებით სარგებლობენ აკადემიის ნამდვილი წევრები (აკადემიკოსები), ხოლო სტიპენდიატების არჩევნებისას – ნამდვილი წევრები (აკადემიკოსები) და წევრ-კორესპონდენტები.

10. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის საერთო კრებაზე აკადემიის ნამდვილი წევრებისა (აკადემიკოსების) და სტიპენდიატების არჩევნები ტარდება ფარული კენჭისყრით. აკადემიის ნამდვილ წევრებად (აკადემიკოსებად) არჩეულად ჩაითვლებიან პირები, რომლებიც მიიღებენ აკადემიის ნამდვილ წევრთა (აკადემიკოსთა) სიითი შემადგენლობის ხმათა უმრავლესობას, მაგრამ არანაკლებ სამი მეხუთედისა.

სტიპენდიატებად არჩეულად ჩაითვლებიან – აკადემიის ნამდვილ წევრთა და წევრ-კორესპონდენტთა სიითი შემადგენლობის ხმათა უმრავლესობის, მაგრამ არანაკლებ სამი მეხუთედის მიერ არჩეული კანდიდატები.

შენიშვნა: სიით შემადგენლობაში არ ჩაითვლებიან საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის აკადემიკოსები და წევრ-კორესპონდენტები, რომლებიც არჩევნების დროს საზღვარგარეთ იმყოფებიან მივლინებით, აგრეთვე საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის აკადემიკოსები და წევრ-კორესპონდენტები, რომელთა შესახებ მიღებულია საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდიუმის სპეციალური გადაწყვეტილება ჯანმრთელობის მდგომარეობის გამო არჩევნებში მონაწილეობისაგან მათი განთავისუფლების შესახებ.

11. საპატიო აკადემიკოსად და აკადემიის უცხოელ წევრად ასარჩევ კანდიდატებს პრეზიდიუმზე განხილვის შემდეგ წარადგენს აკადემიის პრეზიდენტი საერთო კრების წინაშე.

12. საპატიო აკადემიკოსს და აკადემიის უცხოელ წევრს ღია კენჭისყრით ირჩევს საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის საერთო კრება.

(ცვლილება: აკადემიის საერთო კრების 2016 წლის 12 სექტემბრის N 9 დადგენილება).

თავი XI

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ნამდვილი წევრის (აკადემიკოსის) და წევრ-კორესპონდენტის სტატუსი

1. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის აკადემიკოსი და წევრ-კორესპონდენტი შეიძლება ხელმძღვანელობდეს უმნიშვნელოვანესი მეცნიერული პრობლემის კვლევას ან მონაწილეობდეს მის შესრულებაში.

2. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის აკადემიკოსები და წევრ-კორესპონდენტები არიან საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ერთ-ერთი განყოფილების წევრები; მათ შეუძლიათ გადავიდნენ ერთი განყოფილებიდან მეორეში იმ შემთხვევაში, თუ ამაზე თანხმობას განაცხადებს მეორე განყოფილების წევრთა სიითი შემადგენლობის უმრავლესობა.

3. ერთ განყოფილებაში შემავალ აკადემიკოსსა თუ წევრ-კორესპონდენტს, მეორე განყოფილების წევრთა სიითი შემადგენლობის უმრავლესობის თანხმობით, შეუძლია მონაწილეობა მიიღოს მეორე განყოფილების მუშაობაში და ისარგებლოს ამ განყოფილების წევრის ყველა უფლებით, გარდა საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის აკადემიკოსთა და სტიპენდიატთა შერჩევისას ხმის უფლებით.

(ცვლილება: აკადემიის საერთო კრების 2016 წლის 12 სექტემბრის N 9 დადგენილება).

4. აკადემიის წევრს უფლება აქვს საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდიუმში და იმ განყოფილებაში, რომელშიც იგი შედის, განსახილველად შეიტანოს სამეცნიერო და სამეცნიერო-საორგანიზაციო საკითხები, აგრეთვე გამოიტანოს ასეთი საკითხები აკადემიის საერთო კრებაზე განსახილველად.

(*ცვლილება: აკადემიის საერთო კრების 2016 წლის 12 სექტემბრის N 9 დადგენილება*).

5. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის წევრი, დარგობრივ კომისიაზე განხილვის შემდეგ, მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის შესაბამის განყოფილებას ყოველწლიურად წარუდგენს ანგარიშს სამეცნიერო საქმიანობის შესახებ.

თავი XII

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ნამდვილი წევრის (აკადემიკოსის), აკადემიის წევრ - კორესპონდენტისა და აკადემიის სტიპენდიატის ანაზღაურება

1. აკადემიის ნამდვილ წევრს (აკადემიკოსს) ენიშნება ანაზღაურება მთელი სიცოცხლის განმავლობაში თვეში არანაკლებ 1600 ლარის ოდენობით.

2. აკადემიის წევრ-კორესპონდენტს ენიშნება ანაზღაურება მთელი სიცოცხლის განმავლობაში თვეში არანაკლებ 1000 ლარის ოდენობით.

3. აკადემიის სტიპენდიატს ენიშნება სტიპენდია თვეში არანაკლებ 1000 ლარის ოდენობით.

4. ამ თავის პირველი – მე-3 მუხლებით გათვალისწინებული ანაზღაურებისათვის საჭირო თანხები საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გაიცემა. მათი სხვა მიზნით გამოყენება დაუშვებელია.

5. აკადემიის ნამდვილ წევრს (აკადემიკოსს) და აკადემიის წევრ-კორესპონდენტს ამ თავის პირველი და მე-2 მუხლებით გათვალისწინებული ანაზღაურება შეუწყდებათ საქართველოს მოქალაქეობიდან გასვლის ან საქართველოს მოქალაქეობის დაკარგვის შემთხვევაში.

6. აკადემიის სტიპენდიატს ამ თავის მე-3 მუხლით გათვალისწინებული სტიპენდია შეუწყდება საქართველოს მოქალაქეობიდან გასვლის, საქართველოს მოქალაქეობის დაკარგვის ან საქართველოში სამეცნიერო მოღვაწეობის შეწყვეტის შემთხვევაში.

7. ამ თავის პირველი და მე-2 მუხლებით გათვალისწინებული ანაზღაურება არის აკადემიის ნამდვილი წევრის (აკადემიკოსის) და აკადემიის წევრ- კორესპონდენტის სამეცნიერო სტატუსების შესაბამისი ანაზღაურება.

(*ცვლილება: აკადემიის საერთო კრების 2016 წლის 12 სექტემბრის N 9 დადგენილება*).

თავი XIII

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ქონება

1. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია დასახული მიზნებისა და დაკისრებული ფუნქციების განსახორციელებლად უსასყიდლო უზუფრუქტის უფლებით სარგებლობს შესაბამისი ქონებით, რომელიც მას გადმოცემული აქვს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

(*ცვლილება: აკადემიის საერთო კრების 2016 წლის 12 სექტემბრის N 9 დადგენილება*).

თავი XIV

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის დაფინანსება

1. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის დაფინანსების ძირითადი წყაროა საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტი. აკადემიისათვის გამოყოფილი სახსრები ცალკე აისახება კანონში „საქართველოს შესაბამისი წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“.

2. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის დაფინანსების დამატებითი წყაროებია:

ა) სამეცნიერო კვლევების მხარდამჭერი სახელმწიფო და კერძო, მათ შორის, საერთაშორისო და უცხო ქვეყნების ფონდები;

ბ) გრანტები და ხელშეკრულებების შესრულებით მიღებული შემოსავლები;

დ) სამეცნიერო-საგამომცემლო საქმიანობის რეალიზაციიდან შემოსავლები (მათ შორის, სახელმწიფო ბიუჯეტიდან დაფინანსებული);

ე) საქართველოს კანონმდებლობის საფუძველზე ეკონომიკური საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრები;

ვ) აკადემიის ამოცანებთან დაკავშირებული და საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით განხორციელებული სხვა, მათ შორის, დამხმარე ეკონომიკური საქმიანობა.

თავი XV

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის საქმიანობის სახელმწიფო კონტროლი

1. აკადემიის საქმიანობის სახელმწიფო კონტროლს ახორციელებს საქართველოს მთავრობა, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

(ცვლილება: აკადემიის საერთო კრების 2016 წლის 12 სექტემბრის N 9 დადგენილება).

თავი XVI

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის წესდების შეცვლის წესი

1. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის წესდების შეცვლა ხდება საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის საერთო კრების გადაწყვეტილებით, რომელსაც ხმა უნდა მისცეს აკადემიის წევრთა სიითი შემადგენლობის სულ მცირე სამმა მეხუთედმა.

თავი XVII

გარდამავალი დებულებანი

1. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის მოქმედ პრეზიდენტს, ვიცე-პრეზიდენტებსა და აკადემიის პრეზიდიუმის წევრებს უფლებამოსილება უწყდებათ არჩევის ვადის გასვლისთანავე.

2. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნულმა აკადემიამ 2017 წლის 1 იანვრამდე უზრუნველყოს აკადემიის სტიპენდიატთა პირველი არჩევნების ჩატარება.

3. ეს წესდება, გარდა მე-12 თავის მე-3 მუხლისა, ამოქმედდეს დამტკიცებისთანავე.

4. ამ წესდების მე-12 თავის მე-3 მუხლი ამოქმედდეს 2017 წლის 1 იანვრიდან.

(ცვლილება: აკადემიის საერთო კრების 2016 წლის 12 სექტემბრის N 9 დადგენილება).

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული
აკადემიის პრეზიდენტი
აკადემიკოსი

გიორგი კვესიტაძე